ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 22
Архівний № 194

Управління СБУ
по Сумській області

Радянський

ДЕЛО № 11632

Голод

Ефросинья Яковлевна

начато 10 января 1997 г.

окончено 10 января 1997 г.

на 9 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 22
Архівний № 194

Переходячи до завдань махорководів в цьому році, доповідач говорить:

--Стан підготовки до посіву махорки в 1946 році незадовільний. В районах допускають повторення помилок минулого року. Головне в підготовці до сівби махорки—успішна заготівля добрив, своєчасна підготовка парників, мат, правильна організація ланок і бригад. Найбільш загрозливе становище з підготовкою до весни в Талалаївському районі, який має засіяти в цьому році 2.000 гектарів махорки. Завдання по підготовці парникових рам виконано тут лише на 24 проценти, по вивезенню гною під махорку на 23 проценти. Не краще в Сміївському та Роменському районах. Незадовільно організовано і підготовку кадрів махорководів—ланкових, бригадирів. Дні, що залишилися до виходу в поле, треба використати для завершення всіх підготовчих робіт. Ми повинні використати всі можливості і одержати в цьому році високий урожай махорки.

По доповіді розгорнулися жваві дебати. В обговоренні взяли участь т. П'ятенко—голова колгоспу ім. Будьонного, Глинського району, т. Ткаченко—агроном-махорковод Глинського райземвідділу, т. Демченко—ланкова колгоспу ім. Чапаєва, Талалаївського району, т. Руленко—бригадир колгоспу „Перше Травня", Дубов'язівського району, т. Сременко—секретар Липово-Долинського райкому партії і багато інших.

Обговоривши завдання на 1946 рік, нарада схвалила звернення

Дора Дорфенс повідомляє, що цей

обмінявся від СРСР подарунок. По-

кровський.

...ють до роботи не залучено. В результаті—ремонт низької якості.

Хоч МТС і не має графіка ремонту тракторів і сільськогосподарських машин, проте з планів облземвідділу, що тут є, можна встановити, що вже повинно бути відремонтовано 34 трактори. Вийшло з ремонту лише 13. Але і в цих „готових" машинах не встановлено водяної карбюрації і арматури до неї, немає бензинопроводів. Карбюратори як слід не відремонтовані і в роботі не випробувані. Шпори зношені, від чого буксуватимуть трактори.

З такими дефектами державна комісія не повинна була приймати машини. Але з яких міркувань вона прийняла трактори невідомо. Хіба тільки для того, щоб подати до облземвідділу чергове зведення.

Не зважаючи на такий стан, старший механік МТС т. Рудь відпустив трактористів, які „закінчили" ремонт своїх машин, додому, нібито готувати причіпний

...ять норми ви-

робітку. Власне, вони цим і не займаються. Ось, приміром, за словами тт. Бідоленка і Калюжного, добре працює токар Григорій Літвінов. Щоденне завдання виконує він, нібито, не менше, як на 200 процентів. Але звідки це відомо, коли йому не дають денного завдання?

Не піклуються керівники МТС і про культурно-побутові умови трактористів. Квартирами вони не забезпечені, громадське харчування як слід не організоване, обіди готують низької якості.

МТС має відремонтувати 52 трактори. Але темпи і якість ремонту викликають серйозну тривогу. Необхідно застосувати двохзмінну роботу. Для цього потрібно додатково 2 токарі та 2 ковалі, а також динамомашини для освітлення майстерні. Лише за таких умов працюватимуть у дві зміни токарний і ковальський цехи, що забезпечить вчасний ремонт.

П. Демидко.

НА МІСЬКІ ТЕМИ

Поруч з міськрадою

В черзі стояти—річ взагалі не досить приємна, а в Сумському міському картковому бюро вона прямо небезпечна для вашого здоров'я. Ноги тут вам відтопчуть, боки—намнуть...

Переможець тут той, у кого зріст найвищий, сила й недмежа та нахабство непозичене.

Коли ж ви звичайна собі людина, то й постоїте тут, як у пісні співають: „Та ні день, не нічку, та й не годиночку".

вщухає в кімнатах картбюро. Прочитати ж напис про порядок видачі карток і про місця кому, коли і де вони видаються не можна, бо цього ніхто не спромігся тут зробити. А картки ж видаються і в військовій комендатурі, і в магазинах № 21 та № 4, і в 3-х інших кімнатах міського картбюро...

Недолюблюють тут працівники давати і усну довідку. Треба, що є духу, покричати, поки хтось

в яких говориться про здійснення плану германізації народів Словенії. Німецький план, говорить обвинувач, передбачав цілковите «очищення» окремих районів Словенії від словен і заселення цих територій німцями.

Через кілька днів після захвату Словенії фашистами були створені центральні органи по переселенню, і гітлерівці приступили до практичного здійснення цього плану.

Подібні ж злочини були вчинені гітлерівськими злочинцями і на території окупованої Польщі. З цього приводу в розділі доповіді польського уряду «Германізація Польщі», в якому наведені посилання на німецькі документи, зазначається, що мета гітлерівської політики на території Польщі двояка: перша—прагнути, щоб певна частина цього простору була очищена від корінного населення і заселена німцями, і друга—нав'язати німецьке керівництво для того, щоб «не спалахнула нова пожежа проти Німеччини».

Після оголошення цих документів Трибунал викликає для дачі зізнань свідка Якова Григоровича Григор'єва—селянина села Павлова, Шквертовської сільради, Порховського району, Псковської області. Після прийняття присяги свідок Григор'єв розповідає про знищення мирних жителів в селі Кузнецово, в якому він раніше жив, і інших населених пунктах Порховського району.

Обвинувач: Скільки років було найстаршому жителю, знищеному німцями?

Свідок: 108 років. Це була Устина Артем'єва.

Обвинувач: Скільки років було наймолодшому жителю, знищеному у вашому селі?

Свідок: 4 місяці.

Після допиту свідка обвинувач переходить до оголошення документів, що стосуються систематичного переслідування радянських людей. Обвинувач

Відповідаючи на його питання, свідок повідомляє, що до моменту нападу гітлерівської Німеччини на Радянський Союз він займав посаду молодшого лікаря 305 полку 44 стрілецької дивізії, яка брала участь в боях проти німців з першого ж дня війни. В полон він попав 9 серпня 1941 року в районі міста Умань, Кіровоградської області. У перший же день полонення він був доставлений в один з транзитних таборів. Чотири дні радянські військовополонені утримувались німцями в сараї під посиленою охороною. За весь цей час в дорозі і в транзитному таборі вони не одержували ні їжі, ні води.

— На одному з переходів, — продовжує свідок,—нас зустріли жінки і діти, які намагалися постачити військовополонених водою й хлібом. Німці не допускали їх до нас. Одна жінка послала до колони військовополонених дівчину років п'яти, очевидно, свою дочку. Німецький солдат пристрелив дитину.

Свідку довелось перебувати в багатьох таборах для військовополонених. Він повідомляє, що в усіх цих таборах німці встановили одинаковий режим—голодний раціон, відсутність медичної допомоги хворим і пораненим, знущання, побої і вбивства.

Обвинувач пред'являє свідку знімок, в якому той упізнає фотографію табору для військовополонених в Умані.

Обвинувач: Які порядки існували в цьому таборі?

Свідок: Майже всі полонені утримувалися під відкритим небом. Два рази в день на території табору запалювали кілька вогнищ і варили рідкий гороховий суп. Зголоднілі люди спішили одержати хоч би мізерну порцію цього супу, до речі сказати, без солі і жирів. Німці били військовополонених навіть при роздачі супу.

Нічим не кращі були порядки і в інших таборах для військовополонених.

документ прийнятий Трибуналом. Після цього представник радянського обвинувачення тов. Смірнов продовжив подання матеріалів про злочини гітлерівців проти людяності.

Нагадавши оголошені на вечірньому засіданні 26 лютого дані про число євреїв, знищених гітлерівцями в Польщі, Чехословаччині і Югославії, обвинувач просить дозволу провести допит свідка Абрама Герцевича Суцкевера, єврейського письменника, сім'я якого стала жертвою німецько-фашистських злочинців в період тимчасової окупації Литовської РСР.

Відповідаючи на питання обвинувача, свідок Суцкевер показав, що він перебував у Вільнюсі протягом всього періоду німецької окупації. В цьому місті проживало біля 80 тисяч євреїв. Захопивши Вільнюс, німці зразу ж ввели в дію свої «зондеркоманди», які вривались вдень і вночі у єврейські будинки і виганяли євреїв у містечко Понарі, поблизу Вільнюса, звідки ці євреї уже не повертались—німці вбивали їх.

В середині липня 1941 року начальники «зондеркоманд» Швайненберг, Вейс і гестаповець Фолігабе вчинили у Вільнюсі великий єврейський погром. Німецькі окупанти жорстоко глумились над вигнаними ними з будинків євреями, після чого стали знищувати дорослих і дітей, чоловіків і жінок. Свідок Суцкевер говорить, що після погрому по вулицях Вільнюса текли ріки крові, наче над містом пройшов кривавий дощ. У вересні 1941 року німці загнали все єврейське населення в два гетто, знищивши при цьому приблизно половину єврейського населення Вільнюса. Незабаром після цього жителям Вільнюса стало відомо, що німці знищили жителів другого міського гетто. Німецькі газети поширили в зв'язку з цим брехливі повідомлення, ніби то євреї в цьому райо-

НКВД СССР

Ф. Ф. Л. №300

„6“ июля 1945 г.

№ 4189

гор. Аншендорф

Видом на жительство служить не может

Действительно по „1“ Сентября 1945 г.

10/XII Три раза страдала тифом, туберкулез легких, заболевание сердца, ревматизм, Вр. [illegible]

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Выдано Голод Ефросинья Никитовна
(фамилия, имя, отчество)

1923 года рождения, Сумская обл. Ахтырский р-н.
(место рождения)
село Чернетчина

в том, что он по прибытии из Австрии г. Линц

с „7“ июня 1945 г. по „15“ июл 1945 г.

содержался в лагере Аншендорф

проверочно-фильтрационном пункте (лагере) и следует к постоянному месту жительства

Сумская обл. Ахтырский р-н, село Чернетчина
(указать адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Председатель Регистрационной комиссии НКВД СССР

(подпись)

57.

РЕГИСТРАЦИОННЫЙ ЛИСТ

на прошедшего регистрацию в лагере № 300 или ~~СПП №~~ ..... (ненужное зачеркнуть),
дислоцирующемся в населенном пункте

Австрия м. Ангендорф.

1. Фамилия, имя, отчество Голод Ефросинья Никитовна
2. Год и место рождения 1923. Сумская обл., Охтырский р-н, г. Тернейчина
3. Национальность Украинка
4. Образование 7 кл. и с/ш
5. Специальность колхозница.
6. Последнее постоянное местожительство и работа на территории СССР (для военнослужащих указывается наименование воинской части) Сумская обл., Охтырского р-на. с. Тернейчина, работала в к-зе „20 тый ряд" Крас. Арм.
7. Состоял ли в ВКП(б) или ВЛКСМ Не состояла
8. Почему оказался на территории другого государства В июне м-це 1943г. была мобилиз. нем. властями в Австрия г. Линц.
9. Подвергался ли арестам, задержаниям, допросам, штрафам со стороны немецких властей (когда, где и за что) Не подвергалась
10. Содержался ли в спецлагерях противника и что там делал (указать наименование лагеря и адрес) Не содержалась
11. Проходил ли службу в немецкой армии, полиции, отрядах, воинских частях, госпиталях, строительных и иных батальонах, создававшихся противником; служил ли в немецких учреждениях, предприятиях, организациях (каких, в качестве кого) Не служила
Австрия г. Линц, г. Кихберг, работала у крестьянина в к-зе с/х работница.

12. Какие отобраны документы при регистрации Раб. книжка № А379/000271.
выд. Австрия г. Линц.

13. Где проживают близкие родственники, кто именно (указать точный адрес)
1. Голод Никифор Карпович 1891 отец. 2. Голод Мария Ивановна
1927 сестра, нах. Сумская обл., Охтырского р-на, с. Чернетчино
2. Голод Дарья Никитовна 1920 сестра, нах. в Германии
г. Кенигсберг.

14. Куда следует на постоянное жительство
Сумская обл., Охтырского р-на, с. Чернетчино.

Правильность данных мною сведений подтверждаю: Голод
(подпись)

Регистрационный лист заполнил ст. л-т [illegible]

Регистрационный лист проверил —

Председатель Регистрационной комиссии НКВД СССР
(подпись)

Удостоверение о направлении на постоянное местожительство

получил Выдано
(подпись регистрируемого)

Убыл из лагеря «10» июля 1945 года.

Протокол опроса

1947 года января 18 дня. гор. Ахтырка.

Я, Сотрудник Ахтырского ФО НКВД Резниченко

сего числа допросил гр-ка

Гонца Горгохина Никитовна, 1923 года рождения, б/п, Украинка

образ: 7 классов, полхозница, не судимая, Уроженка с. Черкасщина

Ахтырского р-на, проживает там же, Работала в полхозе 2 ме-

сяца красноармии рядовой.

Вопрос.. Где Вы жили и чем занимались до оккупации Ахтырского р-на

Ответ- проживала в с. Черкасщине, работала подсобном хозяйстве военкомата

свинаркой.

Вопрос - Где Вы проживали и чем занимались во время оккупации.

Ответ: жила в селе Черкасщине, работала в семьях господарей

на полевых работах

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах Вы попали в германию

Ответ: 5 июня 1943 года по повестке меня забрали в германию

отправили в австрию гор. Линц

Вопрос: Сколько раз, когда Вас вызывали немецкие

карательные органы и по каким вопросам допрашивали

Ответ: Меня не вызывали и не допрашивали.

Вопрос - Кого Вы знаете изменников и предателей советской

Родины

ответ: Не знаю.

Вопрос - Расскажите точный адрес, где Вы находились

в германии и чем занимались?

ответ находилась в австрии в области гор. Линц село

Ишенбург, работала у хозяина Брикль - Франц

якорного с 7 июня 1943 года по 30 мая 1945 года.

Вопрос - Кто может подтвердить о Вашей работе при оккупации, а также в германии?

Ответ: Подтвердить: 1. Зеленская Наполья Михайловна с. черкутино.
2. Сучкова Анна Яковлевна - с. черкутино 3. Иващенко Анна Ивановна с черкутино.

Вопрос - Когда и какими войсками Вы были освобождены

Ответ: освобождено 5 мая 1945 года американскими войсками.

Вопрос. Когда возвратились на Родину

Ответ: Возвратилась в с. черкутино 6 октября 1945 г.
Больше дополнить ничего не имею. Подпись.

Допросил Ст. лейтенант Якимчук

11632

Рассмотрено в со[illegible]
1. оставлено для дальней[illegible]хранения в архиве и агентурном фонде
как [illegible] 6 ам-р. зоне

справочном учете. с отражением на оперативно-
Пересмотрел

(_____)

(_____)

"9" IX 1945

С П Р А В К А.

Выдана гр. Голец Бурсинии Шинтовлюб

год рождения 1923, проживающая с. Сергеевка Ахтырского р-на.

в том, что по учетам Ахтырского РО МВД Ничего компрометирующего

ничкомпроматериалами не располагает.

НАЧ АХТЫРСКОГО РО МВД
КАПИТАН /ПОПОВЧЕНКО/

Голод Ефросинью Никитовну
1923 с. Чернетчино
тот же
(
Дятлы

По учетам Ро
МТБ не проходит.
Нач. Ро Башин
МТБ-капитан

УРСР

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЧЕРНЕТЧАНСЬКОЇ
Сільської Ради
депутатів трудящих

23 октября 1945 р.

№ —

с. Чернетчина,
Охтирського району
Сумської області

Справка-характеристика.

Выдана Чернетчанским с/советом на гр-ку Голод Евдокимию Никитовну 1923 года рождения, уроженку и жительницу села Чернетчины, Охтырского р-на.

До оккупации училась в Чернетчанской НС школе, затем работала в подсобном хозяйстве Охтырского 68 в/полку. Во время оккупации работала в Чернетчанской с/хоз. общине в качестве рядовой.

Немецкие власти не сожгли ни ее, ни ее родителей. В Германию насильно угнана 5 июня 1943 года, откуда возвратилась на территорию Чернетчанского с/с 6 октября 1945 г. Репрессии не подвергалась. Не судилась.

Председатель с/совета — [illegible]

Секретарь — [illegible].

"УТВЕРЖДАЮ"
Председатель проверочно-
фильтрационной комиссии
капитан /ПОПОВ/
"___" ___ 1947 г.

З А К Л Ю Ч Е Н И Е.
/ по фильтрационному делу./

г.Ахтырка, "16" января 1947 года.

Мы, члены проверочно-фильтрационной комиссии при Ахтырском РО НКВД, просмотрев фильтрационное дело на репатриированного советского гражданина

Голоп Едуардовича Николаевича

прибывшего к месту постоянного жительства с Германии

Ангербургский р-н "6" X 1945 г.

и нашли, что Голоп в германию был угнан насильно где и нахо-
дился с 1943 года по 1945 г. К/лагерных не установлено.

и руководствуясь Приказом НКВД-НКГБ СССР № 00706/00263 от 16-го июня 1945 года.-

П О С Т А Н О В И Л И:

Считать гр. Голоп Едуардовича Николаевича

проверенным и его фильтрационное дело сдать в архив 1 спецотдела для хранения и взятия на оперативный учет.

Члены комиссии:
Нач.Ахтырского РО МГБ- капитан /ДОЛГОВ/
Зам.Нач.Ахтырского РО МВД-капитан милиции /ЛЕВЧЕНКОВ/

Арх. фил 11632

1. Фам. Чомаз

2. Имя Ефросинья

3. Отч. Ефимовна

4. Год рожд. 1923 5. Место рожд. с. Сумская обл. Ольгинский р-н. Сергеевщина

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию с. Сумская обл. Ольгинский р-н. с. Сергеевщина

17. Проф. (спец.) колхозница

8. Парт. б/п. 9. Нац. украинка 10. Гражд. СССР

11. За границей был с VI-1943 по V-1945

12. В каких странах проживал и что делал:

Австрия г. Линц - Хихобер раб. на с/х. работах

Чл. н.б. Степанков

(Фамилия, составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

Село Ашуевка

Город

Область Сумская

Республ. Украинская

фильтрацию прошел

с 1/VI - 1945 г.

по VIII - 1945 г.

СЕН 1945

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решение фильтрац. комиссии: На проверку

б) выбыл направлен 1/VIII 1945 г. Сумскую область

(указать точный адрес куда выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму)

Охотничий 1-й пер. с. Черкасское

в) Личное дело направлено « » 194 г. при №

в У.Н.К.В.Д. Сумской обл.

(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 9 листов

девять

16. мая 5748 г.

Должность

Подпись

(девять) 9

« 6 января 93 г.

Перевірено 24.09.26 Кр

ОБЛОЖКИ ДЛЯ ДЕЛОВЫХ БУМАГ «ДЕЛО»

ТУ 81-01-290-77 АРТ 1с17447

Тип. Нариманов ского района
Упрполиграфиздата Астраханского облисполкома